

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

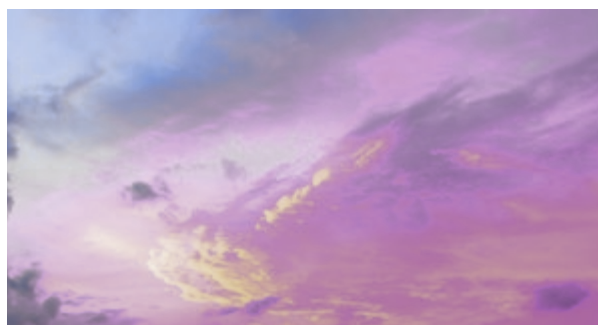
GEREFORMEERDE GEMEENTE
AMSTERDAM

04 Belangrijk in
de praktijk

06 Bewogen of
bedreigd?

20 Ziende de Onzienlijke

Ontzondigd en gereinigd

ds. F. Mulder, Rhenen

Iedereen die dit leest, gelooft dat David een bekeerde man was. De man naar Gods hart. De lieflijke in psalmen. Totdat zijn boze vlees - de oude mens - de overhand kreeg toen hij Bathséba zich zag wassen.

► **Ontzondig mij met hysop, en ik zal rein zijn; was mij, en ik zal witter zijn dan sneeuw.**

Psalm 51:9

Een stroom van ongerechtigheden kreeg de overhand. Wat een schuld laadde David op zich. Wat moest hij na zijn schuldbelijdenis - 'Ik heb gezondigd tegen de HEERE' - er diep door. David kwam door deze geloofsoefening er achter dat hij wel een *gelovig* hart had, maar nog geen *heilig* hart.

De vraag zou gesteld kunnen worden of we er al achter zijn gekomen geen draad beter te zijn. Al geprobeerd heiliger te worden? Heb maar

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE AMSTERDAM

In september 1984 wordt ds. A. Snoep uit Amsterdam getroffen door een ernstige ziekte, waarbij ingrijpende behandelingen noodzakelijk zijn. Als hij anderhalf jaar later in Daniël op deze periode terugblijkt, merkt hij onder meer op: 'De Heere heeft

mij ook een grote weldaad willen schenken, waaraan een Jakobsworsteling voorafging. Ik ben toen alles van mijzelf kwijt-geraakt, maar de Heere heeft mijn ziel liefelijk omhelsd. Wat mocht ik toen uitgaan uit mezelf en geloven dat Christus ook mij verlost heeft van de vloek der wet. In het suizen van een zachte stilte werd zo liefelijk in mijn ziel afgedrukt, dat de Heere nooit meer op mij toornen noch schelden zou. Toen was ik in Zijn ogen als een die vrede vindt. (...) Ik mocht geloven dat mijn schuld verzoend was en Christus mijn gerechtigheid was voor God. Het zong in mijn hart: Loof den HEERE, mijn ziel, en vergeet geen van Zijn weldaden; Die al uw ongerechtigheid vergeeft, Die al uw krankheden geneest, Die uw leven verlost van het verderf, Die u kroont met goedertierenheid en barmhertigheden. Wat een blijdschap en zalige verwondering vervulde mijn ziel'.

geduld, enzovoort? Hiermee muurvast gelopen? De weg leren bewandelen die David in Psalm 51 bewandelde? Diep ontdekt te zijn aan jezelf! In zonden ontvangen en geboren (vers 5). Het diepe besef omdragend dat God lust tot waarheid in het binnenste heeft (vers 8). Als de verzuchting naar boven komt: wanneer mag ik nu eens wáár voor God zijn? Te moeten inleven dat een mens zijn leugenachtig bestaan nooit te boven komt?

Ontzondigen

Na deze ontboezeming is Davids schuld echter niet weggenomen. Het woord 'ontzondigen' in onze tekst duidt op het vrijspreken van schuld. Door zijn zonde met Bathséba en ten opzichte van Uria was Davids schuld groot geworden. De kanttekening wijst dan op de besprenging met het bloed van de komende Messias. Alleen dan zal David rein zal zijn.

'Ontzondigen' heeft ook de betekenis van 'heiligen', het afzonderen en bestemmen tot een heilig gebruik. Zo heeft David zijn lichaam niet gebruikt. David voelt zich vuil. De zonden hebben hem verontreinigd. Hij moet gereinigd worden. Voor zijn schuld en de vuilheid van zijn dagelijkse leven is er maar één middel: 'Ontzondig mij met hysop'. Dan alleen zal hij rein zijn.

In het tweede gedeelte van de tekst bedelt David om gewassen te worden. Dit ziet op de ceremoniële wassingen van het Oude Testament. Bijvoorbeeld als je met een zieke in aanraking bent gekomen. Ook de priesters moesten voordat ze met hun ambtswerk begonnen hun handen en voeten wassen. De verklaarders wijzen ook op de reiniging van een vuil en smerig kleed. David geeft met zijn bede: 'Was mij, en ik zal witter zijn dan sneeuw' aan dat hij door zijn zonden het kleed der gerechtigheid dat hij door genade mag dragen, heeft bezoedeld en vuil heeft gemaakt. Hij moet opnieuw gewassen worden.

Wit als sneeuw

Men zou mij tegen kunnen werpen dat David toch al gerechtvaardigd was. Maar met die wetenschap kan David het niet doen. Nieuwe zonden maken nieuwe schuld. Daarom bedelt hij: 'Mag ik gewassen worden?' Dan zal ik zelfs witter zijn dan sneeuw! Hagelwit valt de sneeuw uit de lucht. Altijd weer een prachtig gezicht. Totdat de mens er met zijn vuile vingers en voeten aan komt. Het hagelwitte van de sneeuw is dan snel weer vies en vuil.

Nieuwe zonden maken nieuwe schuld.

'Ontzondig mij met hysop'. Vermoedelijk heeft David de genezing van een melaatse voor ogen. Melaatsheid was een verschrikkelijke ziekte met verschillende vormen. De ziekte was ook zeer besmettelijk. Men mocht met niemand in aanraking komen dan alleen met andere melaatsen. Kwam een ander te dichtbij, dan moest men hard roepen: 'Melaats, melaats, onrein, onrein!' Allerlei tere banden werden dan doorgesneden. Er bleef nog geen normale huwelijksband tussen man en vrouw meer over. Ook mocht men niet in de tempel komen, niet meer in het dorp of in de stad blijven wonen tussen de andere mensen. Een melaatse moest daarbuiten wonen.

Meende een melaatse genezen te zijn, dan moest de priester hem buiten de legerplaats opzoeken en hem reinigen, eer hij terug mocht keren. De priester slachtte dan een reine vogel boven een aarden vat met levend water, zodat het bloed zich met het water in het vat vermengde. Vervolgens nam de priester een bosje hysopbladeren, om die in het aarden vat te dopen, als een soort kwast waarmee hij de melaatse

zeven keer besprengde. Zeven is het getal van de volkomenheid. Een andere vogel moest de priester ook in het bloedwater indopen. Die vogel mocht dan in vrijheid wegvliegen. Met die wegvliegende vogel vlood dan ook alle onreinheid weg. Hierna moesten nog verschillende offers worden gebracht.

Vrijgesproken

Zou er iets groters zijn dan om bij God vandaan te mogen weten 'ontzondigd' te zijn? Om vrijgesproken te mogen worden van schuld en straf? Om ook in het stuk van heiligmaking erachter te komen dat de mantel der gerechtigheid dagelijks vuil wordt gemaakt? Om erachter te komen dat we een dagelijkse reiniging en wassing in Christus' bloed nodig hebben?

De waarde en de betekenis van deze weldaden worden alleen begrepen als we onze geestelijke melaatsheid hebben ingeleefd. Als God een mens bekeert, wordt voor zo'n schuldig mens zonde echt zonde. Dan gaat hij inleven dat hij bij een heilig en rechtvaardig God een torenhoge schuld gemaakt heeft. Dan is hij een 'uitgestotene', onrein van het hoofd tot de voetzool toe.

Zo'n ziel heeft een sterke begeerte om 'ontzondigd' en gewassen te worden. Wat heeft de Heere een werk om zo'n ziel te leren: 'Want al wiest gij u met salpeter en naamt u veel zeep, zo is toch uw ongerechtigheid voor Mijn aangezicht getekend' (Jer. 2:22). Het blijft een eeuwig wonder als door ontdekkende en ontblotende genade geleerd wordt dat er maar één Fontein en één Bron is waardoor ze gereinigd en gewassen kunnen worden, en dat is die van het allesreinigende bloed van Jezus Christus. Dan maakt Hij het op Zijn tijd waar: 'Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld, en rijken heeft hij ledig weggezonden' (Luk. 1:53).

Het is mijn begeerte dat de Heere u geen rust zou willen geven zolang het dierbare bloed van Christus nog niet aan uw/jouw hart is toegepast. ♦

Uit:
**DE GENEZING VAN DE
BLINDE BARTIMEÛS**
Theodorus van der Groe
(uitg. Den Hertog, Houten, 2020).

*ZEVEN LEERREDENEN
over LUKAS 18:35-43*

Zevende tekst uit Lukas 18:35-43

Vers 42: 'En Jezus zeide tot hem: Word ziende; uw geloof heeft u behouden.'

Vers 43: 'En terstond werd hij ziende, en volgde Hem, God verheerlijkende. En al het volk dat ziende, gaf Gode lof.'

Wat betreft de genezing van de blinde, het wordt ons in de tekst aldus voorgesteld: 'En Jezus zeide tot hem: Word ziende; uw geloof heeft u behouden. En terstond werd hij ziende'. U ziet dat ons hier drie zaken worden voorgesteld:

1. Het bevel van de Heiland tot genezing van de blinde.
2. Het middel van zijn genezing, namelijk zijn geloof.
3. De genezing zelf, die daar aanstonds op volgde.

Het bevel van de Heiland is kort. Hij spreekt maar een enkel woord en zegt: 'Word ziende'. Hier was van weerskanten een zeer goede bedoeling: de blinde was graag ziende en de Heere Jezus maakte hem graag ziende. Daarom was hier geen langdurig gesprek of woordenwisseling nodig. De mensen 'breken de hals' ▶

*De genezing van
de blinde Bartimeüs*

doorgaans met duizend woorden, zoals men zegt, maar ze voeren niets uit. Och, wat zijn zij ellendige schepselen! Hoe wandelen en vermaken zij zich in de ijdelheid. Maar als de Heere Jezus bij een arme, blinde zondaar komt en als een arme, blinde zondaar bij de Heere Jezus komt, dan doen zij hun zaken met weinig woorden af. De blinde zondaar weet door het geloof wat Jezus doen kan én wat Hij doen wil. En de Heere Jezus weet wat de arme zondaar hebben wil én wat voor hem waarlijk dringend nodig is. Daarom helpt Hij hem met weinig omslag en laat Hij de arme zondaar nooit anders dan getroost van Hem gaan.

Onze blinde gaf aan de Heere Jezus maar een kort smeekschrijft van drie woorden, en Deze geeft hem daarop een kort antwoord van slechts één woord. Daarmee is deze ganse, zware zaak afgedaan. Alle mensen tezamen konden dit in duizend jaren niet verrichten. Zie, zo is dan het Koninkrijk Gods niet gelegen in woorden, maar in kracht (1 Kor. 4:20). Och, dat diegenen dat eens oprecht bedachten die zich vermaken in een veelheid van woorden, in lange redeneringen tot de mensen, in vele onnutte en ijdele woorden, die het gemoed van de toehoorders meer bederven dan stichten!

O, wijze en godvruchtige mensen moeten leren op hun woorden te passen, dat zij niet nutteloos veel spreken. Zij moeten zich gewennen weinig te spreken, maar wel krachtig. En altijd, waar zij ook zijn, dit getuigenis van de Zaligmaker op hun hart dragen: 'Maar Ik zeg u, dat van elk ijdel woord, hetwelk de mensen zullen gesproken hebben, zij van hetzelfde zullen rekenschap geven in de dag des oordeels' (Matth. 12:36). O, indien dat door een ieder mens eens echt geloofd werd, men zou onder ons niet zoveel praatzieke en loslippige mensen vinden. Niet zoveel ijdel gerammel en gesnater, zoals men nu wel hoort onder het volk. Salomo heeft ons al geleerd: 'In de veelheid der woorden ontbreekt de overtreding niet' (Spr. 10:19).

► wordt vervolgd

1. **Belangrijk in de praktijk**
2. Goede opvatting van de Bijbel
3. Centrale plaats van Christus
4. Wezen en bediening
5. Betekenis van de Heilige Doop

Belangrijk in de praktijk

ds. G.W.S. Mulder, Ridderkerk

Hopelijk wordt in uw gemeente regelmatig de Heilige Doop bediend. Dan komt op bijzondere manier naar voren dat de gemeente is uitgebreid met kleine kinderen. En dat is altijd verblijdend.

Bij de bediening van de Heilige Doop bent u ook regelmatig getuige van het teken en zegel van Gods verbond. Zo wordt de Heilige Doop immers wel genoemd. En dit is zo belangrijk dat het terecht een zichtbaar Evangelie wordt genoemd.

Formulier

Maar nu stelt een jongere een vraag. Hij of zij zit De Saambinder te lezen. Deze jongere maakt ook regelmatig een doopdienst mee. Dan ben je natuurlijk benieuwd wie de doopouders zijn. Over dat soort dingen wordt dan altijd even nagepraat. Maar de dominee leest tijdens de dienst het doopformulier. Hoor nu wat deze jongere vraagt. 'In het formulier gaat het uitvoerig over het verbond. Waarom is dat? Prima dat in het formulier iets wordt uitgelegd. Maar het is dan toch dóópsbediening?'

In deze serie willen we over dit onderwerp nadenken. We beginnen in dit artikel met een eerste kennismaking. Het is belangrijk dat we vooraf de belangrijkste vragen op een rijtje krijgen. En dat we begrijpen waarom het thema belangrijk is.

Waarom lezen we in de dienst een formulier? De Heilige Doop is een officiële handeling. De handeling zelf duurt maar kort. Maar ze heeft een diepe betekenis. En de doop kan alleen worden bediend als de ouders hun ja-woord geven. Dit zijn allemaal redenen waarom uitleg nodig is.

Als je je diploma ondertekent, maakt de examencommissie ook duidelijk wat aan de orde is. En toen je zus en zwager gingen trouwen, vertelde de ambtenaar ook wat hun trouwbelofte eigenlijk betekent. De handtekening en de trouwbelofte zijn korte momenten met een diepe betekenis. Deze voorbeelden laten zien dat daarbij uitleg nodig is.

Vragen en verschillen

Hoe belangrijk doop en verbond zijn, merk je ook in de praktijk. In allerlei situaties komen deze onderwerpen aan de orde. Soms worden we herinnerd aan onze eigen doop. Wat betekent dat persoonlijk? Dit is een belangrijke vraag. Lezer, weegt dit op ons hart? Maar de vraag is er ook als we om ons heen kijken. De meeste Nederlanders zijn niet gedoopt. We ontmoeten hen op ons werk of in

de buurt. Hopelijk komen er van deze medemenssen ook bij ons in de kerk. Wat is het verschil dat wij gedoopt zijn en zij niet?

In de praktijk zijn er verschillen merkbaar. Veel christenen zien de doop als een teken dat je een kind van God bent. Dan lijkt het alsof iemand die gedoopt is niet meer bekeerd hoeft te worden. Vaak wordt dan ook gemakkelijker gedaan over de betekenis van de Bijbel en hoe wij moeten leven. Een ander duidelijk verschil is er met mensen die de doop aan jonge kinderen niet erkennen. Zij vinden dat je eerst volwassen moet zijn en getuigenis van je geloof moet geven. Dan pas kun je volgens hen gedoopt worden. Dit is erg verwarrend. Want in dit soort gesprekken worden wel Bijbelteksten aangehaald, maar het lijkt wel alsof deze personen er toch heel anders mee omgaan. In al deze situaties is het belangrijk een goede Bijbelse overtuiging te hebben.

Het juiste begin

Laten we nu weer teruggaan naar het doopformulier. Dat geeft immers de

nodige uitleg over al deze belangrijke punten. Het formulier legt inderdaad uit hoe belangrijk het verbond is voor de Heilige Doop. Maar daar begint het niet mee. Als eerste stelt het formulier dat wij met onze kinderen in zonden ontvangen en geboren zijn. 'En daarom kinderen des toorns zijn, zodat wij in het Rijk Gods niet kunnen komen, tenzij wij van nieuws geboren worden'.

Wat leren we hiervan? Dat we altijd bij het begin moeten beginnen. Dat geldt voor ons persoonlijk gebed. Maar ook voor onze gebeden in gezin, kerk en school. Want het gaat om onze grondhouding, namelijk dat we beginnen bij onze goede schepping en onze diepe val. Als we sterven zoals wij geboren zijn, zijn we eeuwig verloren. Hoe nodig hebben we een genadewonder van God. Wie dit beleeft, is nederig voor God en de mensen. Mag door genade ons leven hierin getekend zijn? Deze grondhouding is onmisbaar, ook als we de volgende keer verder nadenken over het verbond. ♦

► wordt vervolgd

► De doop wordt een zichtbaar Evangelie genoemd.

Meer lezen over dit onderwerp

Het is belangrijk dat we goed thuis zijn in de leer van de Bijbel. Dat geldt allereerst voor ons persoonlijk leven. Maar ook om er met andere over te kunnen spreken. Hieronder enkele leestips om over dit onderwerp méér te lezen.

Heilige Doop

Kort maar krachtig, zo worden in dit boek diverse thema's rond de Heilige Doop behandeld. Meerdere predikanten verleenden hun medewerking.

- Ds. J. van Laar (red.), "Ziedaar water. De betekenis van de Heilige Doop", Houten, 2019

Doopformulier

Het doopformulier is op zich al zeer de moeite waard om te lezen en te herlezen. Bijvoorbeeld bij elke doopsbediening in de kerk. Hieronder twee toelichtingen op dit formulier:

- Ds. G.J. van Aalst, "Van kind tot kind", Houten, 2003
- Ds. S.W. Janse, "Bij het doopvont", Houten, 2023

Het verbond

Wie zich meer wil verdiepen in het verbond, kan goed terecht bij het eerste deel in de "Semper reformanda reeks":

- Ds. G. Clements (red.), "Het onwankelbare verbond", Apeldoorn, 2018

In deze studie wordt het verbond behandeld vanuit het Oude en Nieuwe Testament. Het thema wordt verkend in de reformatische en moderne theologie. Ook is een beschrijving opgenomen van het wezen en de bediening van het verbond.

Bewogen of bedreigd?

De uitslag van de verkiezingen roept gemengde gevoelens op. Enerzijds is er reden tot dankbaarheid: de SGP en de ChristenUnie hebben hun zetelaantal behouden en het CDA lijkt weer een rol van betekenis te kunnen spelen in Den Haag.

G. van Veldhuizen, Gouda

Anderzijds werd op de uitslagenavond pijnlijk zichtbaar hoe seculier ons land is geworden. De beelden van feestvierende D66'ers en een dansende partijleider van de VVD gingen de wereld over. Maar liefst 84% van de kiezers stemde op een niet-christelijke partij. Dat roept de indringende vraag op: hoe kan een christelijke minderheid nog van betekenis zijn in een cultuur die haaks staat op de Bijbel?

Zonder God

De Duitse filosoof Friedrich Nietzsche verwoordde het al in 1882 in

zijn beroemde passage 'De Dolle Mens' uit 'De Vrolijke Wetenschap'. Een dwaas rent met een lantaarn over het marktplein en roept: 'Ik zoek God! Ik zoek God!' De omstanders lachen hem uit. Dan klinkt zijn schokkende boodschap: 'Wij hebben Hem gedood – jullie en ik!' Maar zijn woorden vinden geen gehoor. Verdrietig gooit hij zijn lantaarn stuk. De mensen geloven niet meer in God, maar beseffen nog niet wat dat betekent voor hun leven.

Met deze passage wilde Friedrich Nietzsche al in 1882 duidelijk maken

▶ Nederland is een land geworden dat religie niet verbiedt, maar ook niet meer begrijpt.

dat het christelijk geloof voor veel mensen achterhaald was. De mensen op de markt staan symbool voor de groeiende groep atheïsten, die door de opkomst van wetenschap en techniek God niet meer nodig hebben. Nietzsche zag de 'dood van God' als een kantelpunt in de geschiedenis. In plaats van God kwam de mens centraal te staan. Geloof is iets voor achter de voordeur, terwijl de gemeenschapszin afneemt. In zo'n wereld is er geen gedeeld antwoord meer op de grote levensvragen. Wie zijn we? Waarom zijn we op deze wereld? Wat is goed en kwaad?

Kwetsbare minderheid

Nederland is een land geworden dat religie niet verbiedt, maar ook niet meer begrijpt. Dat maakt de gereformeerde gezindte tot een kwetsbare minderheid. De recente uitzendingen van Nieuwsuur over het reformatisch en islamitisch onderwijs illustreren dat. Het is verleidelijk om als reactie in de slachtofferrol te kruipen of allerlei sombere toekomstperspectieven te schetsen. Het risico van deze houding is dat we ons nog sterker gaan richten op de eigen kring en de wereld aan zichzelf overlaten.

De eerste christenen leefden ook als een bedreigde minderheid. Toch ging er een wervende kracht van hen uit, waardoor veel heidenen tot het christendom zijn overgegaan. Wat kenmerkte hen? Wat kunnen wij van hen leren?

Bewogen

Als bedreigde bevolkingsgroep waren de eerste christenen diep bewogen met de mensen om hen heen. In navolging van hun Meester, zagen ze de nood van de wereld. Toen Christus de scharen zag, werd Hij innerlijk met ontferming bewogen, 'omdat zij vermoeid en verstrooid waren, gelijk schapen die geen herder hebben' (Matth. 9:36).

Als God afwezig is in het publieke domein, zoals Nietzsche beschrijft, dan ontbreekt richting. Er is geen Schepper Die ons leven zin geeft. Juist dan is het van levensbelang dat het Evangelie klinkt. Reformatisch onderwijs is een kostbaar bezit, maar ook kwetsbaar. We mogen bidden om het behoud ervan. Tegelijkertijd moeten we ons

afvragen: voelen we ook de nood van de vele jongeren in Nederland die nauwelijks horen van de 'zeer blijde boodschap, waarin de mensen geroepen worden tot bekering en het geloof in Christus, de Gekruisigde?' (Dordtse Leerregels, hoofdstuk 1, artikel 3).

Betrokken

De kracht van de Vroege Kerk lag niet alleen in woorden, maar vooral in daden. Christenen stonden bekend als mensen die spontaan hulp boden. Ze zorgden voor zieken, gevangenen en slaven. Toen de pest uitbrak in Alexandrië, vluchtten de heidenen, maar de christenen bleven. Dionysius van Alexandrië schreef: 'De meesten van onze broeders spreiden buitengewone zorg en broederlijke liefde ten toon; ze spaarden zichzelf niet maar zorgden voor elkaar; voortdurend hielpen ze elkaar. Ze dienden de zieken in Christus, en met hen lieten ze in blijdschap dit leven los'. Deze zelfopofferende liefde is indrukwekkend, maar ook een sterke aansporing. Gelukkig is er binnen de gereformeerde gezindte oog voor de naaste, dichtbij en ver weg. Maar durven we onszelf ook de vraag te stellen: gaat van ons dezelfde aantrekkingskracht uit als van de eerste christenen? Of zijn we te veel opgegaan in luxe, welvaart en recreatie?

Present zijn

Zou de 'Dolle Mens' van Nietzsche anno 2025 nog christenen tegenkomen op het marktplein van deze wereld? Of hebben we ons teruggetrokken achter de 'veilige' muren van onze zuil? De apostel Petrus roept ons op: 'Zijt altijd bereid tot verantwoording aan een iegelijk die u rekenschap afeist van de hoop die in u is, met zachtmoedigheid en vreze' (1 Petr. 3:15).

Dat vraagt om present zijn, in leer én leven. Niet alleen spreken, maar ook doen. De christelijke apologet Marcus Minucius Felix zei het treffend: 'Wij spreken geen grote dingen, wij leven ze'. Als dat ons kenmerkt, dan voelen we ons niet in de eerste plaats bedreigd, maar bewogen. Dan zijn we zichtbaar als getuigen van de hoop die in ons is, midden in een wereld die God niet meer kent. ♦

Een zegenrijke strijd

ds. C. Sonneveld, Poederoijen

En de HEERE verschrikte hen voor het aangezicht van Israël; en hij sloeg hen met een grote slag te Gibeon en vervolgde hen op de weg, waar men naar Beth-Horon opgaat, en sloeg hen tot Azeka en tot Makkeda toe.

Jozua 10:10

Na de verbondssluiting met de Gibeonieten was Israël verplicht hen te hulp te komen in geval van nood. Dat ogenblik kwam eerder dan gedacht.

Strijd om Gibeon

De omliggende volken horen van dat verbond en reageren woedend. Al gauw is het beleg voor de stad opgeslagen. Let erop: waar God werkt, komt ook de duivel over-eind. Dat geldt altijd, maar vooral in het leven van eerstbeginnenden. De vorst der duisternis laat zijn prooi niet zomaar los! De Gibeonieten zijn in groot gevaar. Ze sturen boden naar Jozua toe. Eerbiedig noemen zij zichzelf Israëls "knechten" en dringend doen ze een beroep op het pas-gesloten verbond. Dat moeten vandaag ook diegenen maar doen die innerlijk aangevochten worden. De weg naar de meerdere Jozua is altijd open. Bij Hem zijn uitkomsten, zelfs tegen de dood! De mindere Jozua kan tegenzin hebben gevoeld. Moet hij het leven van zijn soldaten in de waagschaal stellen ter wille van die bedriegers? Hoe dan ook, hij komt hen toch te hulp, zonder uitstel! In dit alles schittert de goedheid van Hem Die trouw is aan het verbond dat eenmaal is gesloten.

Strijd vanuit de hemel

Gesterkt door een belofte (vs. 8), trekt Jozua met een groot leger op naar Gibeon. De vijf koningen en hun legers zijn totaal verrast. 'De HEERE verschrikte hen voor het aangezicht van Israël' (vers

10a). Hij neemt het op voor de Zijnen. Laat Zijn onmachtig volk daarom moed vatten. God heeft hulp besteld bij een Held Die verlossen kan.

Jozua slaat de vijand 'met een grote slag' en zet de achtervolging in. Op dat moment gebeurt er iets ontzaglijks. De HEERE werpt grote hagelstenen op de vluchtende soldaten. Helaas, sommige soldaten dreigen te ontsnappen bij het vallen van de nacht. Jozua ziet dat en roept met luide stem: 'Zon, sta stil te Gibeon, en gij maan, in het dal van Ajalon!' De Heere schonk hem geloof, en dat geloof werd niet beschaamd (vers 13).

Dat is groot! Maar groter nog is wat er gebeurde bij Jericho. Daar is de Zon der gerechtigheid blijven stilstaan op het gebed van Bartimeüs (Mark.10:49). Wat een wonder! Christus laat Zich staande houden, ook nu. Als er maar nood is!

Strijd in het gehele land

Er gebeurt nog meer. De vijf koningen worden opgesloten, opgehangen en begraven achter een steenhoop (vers 16-27). Zo loopt het af met allen die zich tegen God verhardden (Openb. 6:15-17). De strijd van Jozua gaat voort. We lezen van een veldtocht door het zuiderland (vers 28-39). Maar de HEERE strijdt voor Israël (vers 42). Zo eindigt dit hoofdstuk. Toen Julius Caesar terugkeerde van een geslaagde veldtocht, riep hij uit: 'Ik kwam, ik zag, ik overwon!' Hier mag het anders zijn. 'Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht'. Is dat ook uw levenslied? ♦

Spanningen in het huwelijk

C. Weerheim, teammanager De Vluchtheuvel (cweerheim@stichtingdevluchtheuvel.nl)

Henk en Marieke hebben vier kinderen, waaronder zoon Maarten. Hij heeft intensieve zorg nodig vanwege een verstandelijke beperking, autisme en gezondheidsproblemen. De druk op het gezin is groot, mede door zorgen om Henks gezondheid. De ouders raken steeds meer overbelast, wat tot spanningen leidt. De communicatie verloopt moeizaam, en oudste zoon Jos reageert met boosheid en verzet. De sfeer in het gezin is daardoor merkbaar verslechterd.

Henk en Marieke zoeken hulp bij De Vluchtheuvel vanwege spanningen in hun huwelijk en in de opvoeding. In samenwerking met KOC wordt zowel aan hun huwelijk als aan opvoedondersteuning gewerkt.

Samenwerking

De Vluchtheuvel en KOC werken regelmatig samen wanneer spanningen binnen het huwelijk en opvoedvragen elkaar beïnvloeden. Terwijl De Vluchtheuvel zich richt op de verbinding binnen het huwelijk, ondersteunt KOC het gezin op het gebied van opvoeding en gezinscommunicatie. Binnen het traject bij De Vluchtheuvel werken Henk en Marieke aan herstel van hun communicatie. De volgende onderwerpen komen in deze gesprekken aan bod:

• *De rugzak: wat neemt u mee in uw huwelijk?*

We bespreken met Henk en Marieke dat we altijd staan op de schouders van de generaties vóór ons. Wat er in die generaties is gebeurd, werkt door in je eigen leven, en dus ook in je huwelijk. We noemen dat de rugzak: een verzameling van ervaringen, herinneringen en overtuigingen die

je meeneemt. Deze rugzak is gevuld met zowel mooie als pijnlijke gebeurtenissen. Bij de één is hij zwaarder gevuld dan bij de ander. De eerste en misschien wel belangrijkste vraag is: hebben Henk en Marieke zicht op hun eigen rugzak, en op die van elkaar? Want wat je meedraagt, beïnvloedt hoe je communiceert, reageert, liefhebt en omgaat met spanningen. Het delen van wat er in je rugzak zit, kan een sleutel zijn tot diepere verbinding in het huwelijk!

• *Man-vrouw verschillen: een geschenk, geen strijd*

Een volgende sessie spreken we met Henk en Marieke door dat de Heere hen als man en vrouw verschillend heeft geschapen. Niet om zich eindeloos aan elkaar te irriteren, maar juist om zich over elkaar te verwonderen. Juist daarin ligt de schoonheid van het huwelijk: twee mensen die elkaar aanvullen. Het is van belang dat we verschillen koesteren. Dat we ons niet richten op wat we missen, maar op wat de ander nodig heeft. Marieke heeft in het bijzonder behoefte aan liefde en geborgenheid. Henk verlangt vooral naar respect en waardering. Wanneer beiden zich hiervan bewust

zijn en zich inzetten om de ander te geven wat hij of zij nodig heeft, ontstaat er weer ruimte voor groei, verbinding en harmonie.

• *Communicatie: de sleutel tot verbinding*

We adviseren Henk en Marieke: open je hart voor de ander! Deel wat je bezighoudt. Probeer elke dag één moment te nemen, om iets te vertellen over wat je is overkomen en hoe je dat hebt ervaren. Juist in de kleine dingen van het dagelijks leven ligt de kracht van echte verbinding. Denk eens terug aan de tijd van je verkering. Hoe kon je toen oprecht en geïnteresseerd naar elkaar luisteren. Hoe vanzelfsprekend was het om tijd voor elkaar te maken. Probeer die houding vast te houden, niet alleen in de beginjaren, maar gedurende je hele huwelijk.

KOC ondersteunt het gezin praktisch, met aandacht voor structuur en het omgaan met emoties bij de kinderen. Zo hebben we als organisaties beide onze eigen expertises en specialismes. Door de combinatie van huwelijks therapie via De Vluchtheuvel en opvoedondersteuning vanuit KOC ervaren Henk en Marieke meer rust. Ze voelen zich opnieuw verbonden, wat ook merkbaar is bij de kinderen. De sfeer in huis wordt stabiel en de onderlinge relaties verbeteren.

Koelman

Zorgen en vragen horen bij het leven. Het is belangrijk om die te delen en samen te vragen om Gods leiding, ook binnen het gezin. Boven alles: wijs elkaar en de kinderen op het zoeken van de Heere. Huisgodsdienst is een cruciaal onderdeel van het gezinsleven. Een uitspraak van Koelman is treffend: 'Die mens is het meest geschikt om leiding te geven of deel te nemen aan de huisgodsdienst, die in het verborgene met God verkeerd heeft'. ♦

Stichting De Vluchtheuvel,
tel. 0113- 213098;
www.stichtingdevluchtheuvel.nl
Ds. G.H. Kerstencentrum (KOC),
tel. 0318-517310;
www.kocdiensten.nu

Niet te filmen

Een kritische blik op streamingdiensten en speelfilms

Evert Barten;

uitg. De Banier, Apeldoorn; 64 blz.; € 7,95.

Eigenlijk is het treurig dat dit boekje geschreven moest worden voor onze reformatische gezindte. Nog treuriger is het als dit boekje nog allerlei bezwaren en discussies blijkt op te roepen, niet alleen in de media, maar ook bij ons en onze catechisanten/kinderen. Eén van onze predikanten stelde ooit in een preek de volgende vraag: 'Ouders, zouden er op de wereld vijf(!) films bestaan, waarvan uw kinderen in de eeuwigheid tegen u zouden zeggen: vader, moeder, wat ben ik blij dat u me dié hebt laten zien?' Het antwoord zal u duidelijk zijn, als het goed is.

Twijfelen we nog? Of willen we meer achtergrondinformatie over dit heikele onderwerp? Koop dit kleine boekje en lees het met aandacht door. Want er staat veel op het spel: het zielenheil van uzelf en van uw kinderen. Lees hoeveel mensen er gebruikmaken van streamingdiensten als Netflix en dergelijke. Je kunt die gebruiken om 24/7 films te kijken op computer en smartphone. Lees waarom films kijken zo fijn (en verslavend!) is. Het is iets wat onze

achterban niet voorbijgaat: meer dan 80% van de 16- tot 20-jarigen zegt regelmatig een speelfilm te kijken (Hoorndreef College, 2023).

Laat de argumenten tegen de film nog maar eens doordringen: het werkt verslavend. Onze vaders hadden een afkeer van toneel en film. Er worden veel Bijbelse argumenten aangedragen, zoals: het verbeuzelen van genadetijd, het lijdelijk zien en daardoor deelgenoot worden van het zondigen tegen al de geboden Gods (zie ook Heidelbergse Catechismus, vraag en antwoord 99).

Dit is een toegankelijk en eenvoudig geschreven boekje, ontstaan uit een vorm van samenwerking van onze KGJO en YONA. Het is ook (of beter gezegd: juist!) voor jonge mensen, veelal geschreven in vraag- en antwoordvorm. Argumenten en tegenargumenten worden systematisch behandeld, en ten slotte samengevat in een aantal conclusies, tips en adviezen. Zeer leeswaardig.

Jonge mensen, ouders, zouden die vijf films bestaan?

M. Duifhuizen, Veenendaal

Elía, de vuurprofeet

ds. E. Venema;

uitg. De Ramshoorn; 303 blz., € 29,95.

Het is alleszins de moeite waard om te luisteren naar de boodschap van deze Elía, zo begint de eerste van de vijftien preken van ds. E. Venema over de persoon en de arbeid van Elía. 'Als we in de donkere dagen waarin wij samen leven ergens gebrek aan hebben, dan is het aan zulke mensen als Elía, aan zo'n waar-schuwend profeet. De Heere laat Achab niet ongewaarschuwd verloren gaan. Dat is liefde, Goddelijke liefde.' In een andere preek lezen we: 'Ze hebben het vandaag overal over, hè? Het moet anders. Het moet heel anders. Maar ik geloof dat hoe ernstiger het Woord gebracht wordt, hoe meer de jeugd meeluistert. En daarom zeg ik tegen de vaders en moeders: Zie dat je het hart van je kinderen meekrijgt. (...) Het is toch zo gelukkig als je straks naar huis kan gaan met de schuld op jouw

hart gebonden. En dat je je plekje gaat opzoeken onder God. Dan hoor ik je zuchten: 'Heere, hier ligt er één die het in alle opzichten verzondigd heeft. Maar Heere, ik heb gehoord dat er bij U genade is'. Laat ik je dit zeggen, dat God je niet ontdekt om je verloren te laten gaan. En dat God je niet in de schuld brengt om je straks in de ellende te brengen'. Maar, zo lezen we, 'voordat we kennis krijgen aan Christus en kennis krijgen van de bloedgerechtigheid van Christus gaat de Heere eerst de mens opzoeken waar hij zich verborgen houdt. De Heere begint ermee om de mens eerst, vanonder dat struikgewas, in zijn naaktheid en in zijn schande te zetten.' Even verder: 'Ik hoop dat ik u nooit tekort doe in het aanprijzen van de rijkdommen die er in Christus zijn (...) Het was het diepste verlangen van Elía om die boodschap van genade te preken. Van de verlossing die in Christus Jezus is'.

Zomaar enkele citaten uit deze preken-bundel. U begrijpt: het is alleszins de moeite waard om deze preken te lezen.

ds. G. van Manen, Elspeet

In de maandelijkse rubriek Kort en Bondig presenteren de verschillende bonden en verenigingen zich.

Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten

HULP VOOR LEIDINGGEVENDEN

Ben jij leidinggevende van een vereniging? Grote kans dat je geen opleiding gevolgd hebt om voor een groep te staan. En dat kan de nodige uitdagingen met zich meebrengen.

Hoe zorg je ervoor dat de sfeer goed is, waarbij er openheid is om de Bijbelse boodschap door te geven? Hoe lees je samen de Bijbel? Een prachtige en verantwoorde taak! Hoe lees je de Bijbel? En hoe breng je

dat aan jongeren over? Het kan ook dat je te veel wilt overbrengen. Je wilt zó graag iets meegeven. Of kom je daar niet aan toe, omdat je geen regie hebt? Een herkenbare situatie voor veel leidinggevenden. Je wilt niet te veel regels hanteren (het is tenslotte geen school), maar anderzijds merk je: ik heb er geen grip op. Voor veel leidinggevenden zijn dit herkenbare situaties. En daarom hopen we dit voorjaar weer een aantal trainingen te geven, die je

kunnen helpen. In de training 'Bijbel lezen met jongeren' gaat het om de kern: hoe lees je samen de Schrift? Hoe stel je vragen om tot een gesprek te komen? De training 'Inleiding

houden' sluit daarop aan. Daarin leer je hoe je een onderwerp kiest vanuit Gods Woord, hoe je structuur aanbrengt in je verhaal en hoe je aansluit bij de doelgroep. In 'Grip op de groep' gaat het niet alleen om groepsregels of orde, maar ook om het creëren van de onderlinge veiligheid die nodig is om tot een gesprek te komen. Een randvoorwaarde om samen Bijbel te lezen of een inleiding te houden.

Kerkenraden doen er goed aan deze trainingen te stimuleren. Niet om leidinggevenden een extra taak te geven, maar om hen te helpen bij hun huidige taak. Er kan heel wat energie en tijd gaan zitten in de voorbereiding van een avond. En dan is het natuurlijk goed als dat ook tot z'n recht komt. Deel het aanbod daarom eens met (nieuwe) leidinggevenden, en wees bereid er financieel aan bij te dragen. Investeren in het jeugdwerk is onze gezamenlijke inzet meer dan waard! ♦

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Puttershoek,
ds. P.J. de Raaf te Boskoop.

BEDANKT

voor Aalburg en Dirksland,
ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid;
voor Brakel,
ds. A.J. de Waard te Urk
voor Kampen,
ds. W.A. Zondag te Dordrecht;
voor Lelystad,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland.

AANGEPASTE KERKDIENTST THOLEN

Op zaterdag 22 november (14.30 uur) wordt in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Tholen een aangepaste kerkdienst gehouden. Student L.J. van den Berge spreekt uit Handelingen 9:1-19, 'Het wonder van God in het leven van Saulus'. Iedereen hartelijk welkom.

AANGEPASTE DIENST VEENENDAAL

Op zaterdag 22 november (14.30 uur) wordt in de kerk van de Geref. Gemeente te Veenendaal een

aangepaste kerkdienst gehouden voor mensen met een beperking. Student H.R. Keurhorst spreekt over Psalm 32: 'Schuld belijden en schuld vergeven'. Allen - wel of niet met een beperking - van harte welkom. Collecte tijdens de dienst of via Helpende Handen: NL17INGB 0322 4034 64.

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 175: Koster in Enschede is met ingang van heden: mevr. H.J.S. de Bruine, hjsdebruine@gmail.com tel. 06 13413308.

Berichten

REGIOAVOND KATWIJK AAN ZEE

Op woensdag 19 november (19.45 uur) houdt vereniging Een Handreiking een regioavond in de Triumfatorkerk te Katwijk aan Zee (Piet Heinlaan 7). Ada de Jong, GZ-psycholoog, spreekt over wat de Bijbel zegt over onze gedachten: Welke invloed hebben onze gedachten op onze stemming en gedrag en hoe kunnen we gedachten positief beïnvloeden?

NAJAARSBIJEENKOMST NAAMLOOS VERDRIET

Vereniging Naamloos verdriet (voor ouders van wie een kind op latere leeftijd is overleden) houdt op vrijdag 21 november (19.30 uur) een bijeenkomst in de Christelijke Geref. Kerk te Barendrecht (Voordijk 252). M.A. Buitink-Heijblom, auteur van het boek: "Leven met verlies", spreekt over 'Verlies, ervaring in perspectief'.

VERKOPINGEN

Ede - Op vrijdag 21 november (15.30-20.30) is er een winterfair rond de Petrakerk in Ede (Lunterseweg 25).

Rhenen - Op zaterdag 22 november (10.00-14.30 uur) houdt de vrouwenvereniging Kleine kracht in Rhenen een verkoping t.b.v. kerk en zending. Locatie: kerk aan de Achterbergsestraatweg 59a.

Stolwijk - Op zaterdag 22 november (10.00-14.00 uur) organiseert de vrouwenvereniging van Stolwijk een verkoping. De opbrengst is voor zending en evangelisatie. Locatie: Tentweg 14.

Ridderkerk - Op vrijdag 21 november (16.00-20.00 uur) is er in de Bethelkerk van de Geref. Gemeente te Ridderkerk een verkoping van de vrouwenvereniging. De opbrengst is voor de zending.

Vlaardingen - De vrouwenvereniging in Vlaardingen houdt op zaterdag 22 november (10.00-14.00 uur) een verkoping t.b.v. ZGG, Vakantieweken

voor mensen met een beperking en vervolgde christenen in Noord-Korea. Locatie: Westnieuwland 56.

ZANGAVONDEN

Noordscheschut - Beth-El kerk, Coevorderstraat 50, vr. 14 nov., 19.30 uur, psalmzangavond m.m.v. jongerenkoor Tehillim en jeugdkoor Masora uit Genemuiden; meditatie door oud-evangelist C. van Drunen; collecte voor rente en aflossing kerkgebouw.

Zaltbommel - Maartenskerk, zat. 22 nov., 19.30 uur, psalmzangavond met bovenstemgroep Bommelwaard, Henriëtte de Bat-van Maelsaek, orgel; spreker ds. A. Verschuure; toegang vrij, aanmelden mogelijk via peterwildeman.nl; collecte voor Bijzondere Noden.

Kerkdiensten

ZONDAG 16 NOVEMBER 2025

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 uur ds. H.J. Agteresch en 14.30 uur ds. E. Bakker; **Aalst** 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Alblasserdam** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Alphen aan den Rijn** 10.00 en 16.00 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** (locatie: GG Barneveld-Zuid) 8.30 en 14.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur ds. M.L. Dekker; **Bodegraven** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 17.00 uur ds. G.J. Baan; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur ds. W. de Jong; **Boskoop** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 10.00 en 18.00 uur ds.

R.T. Michielse; **Burgh-Haamstede** 10.00 uur ds. C. Harinck; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 12.00 en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Capelle aan den IJssel-West** 19.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Den Haag-Scheveningen** 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Den Helder** 10.00 en 15.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Deventer** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Dinteloord** 14.30 uur ds. M. Blok; **Doetinchem** 9.30 en 16.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 18.30 uur stud. B.J. Meulmeester; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 9.30 en 16.00 uur ds. D. de Jong; **Enkhuisen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Enter** 15.00 uur ds. A. Schreuder; **Ermelo** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds.

A. Verschuure; **Goes** 14.00 uur ds. M. Karens en 18.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; **Gorinchem** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Gouda** 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.30 uur ds. C. Hogchem; **Goudswaard** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 15.30 uur ds. M.L. Dekker; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Hoedekenskerke** 15.30 uur ds. H. Brons; **Houten** 15.00 uur ds. J. IJsselstein; **Kampen** 18.30 uur ds. A. Verschuure; **Kapelle-Biezelinghe** 10.00 uur ds. H. Brons en 15.30 uur ds. S. Maljaars; **Katwijk aan Zee** 18.30 uur ds. J. Kroon; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 18.00 uur ds. B. Labee; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 en

18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 15.00 uur ds. G. van Manen; **Marknesse** 19.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Meeuwen** 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; **Middelburg-Zuid** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Mijdrecht** 19.00 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Naaldwijk** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Karens en 14.00 uur ds. J. van Laar; **Nieuwer Ter Aa** 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. W. Harinck; **Nieuwerkerk** 15.30 uur ds. J. Beens; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 15.00 uur ds. P.C. Vlot; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 18.00 uur ds. H. Brons; **Oostburg** 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Oosterland** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Oostkapelle** 9.30 en 16.00 uur stud. K.L. Blok; **Opeusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Opferdoes** 18.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Oude-Tonge** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 15.00 uur ds. R.T. Michielse; **Puttershoek** 16.00 uur ds. B. Labee; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 16.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 uur ds. C.J. Meeuse en 18.00 uur ds.

J.J. Tanis; **Rotterdam-Alexanderpolder** 9.30 en 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Centrum** 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. J.M. Evers; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Scherpenisse** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. M. Blok; **Soest** 19.00 uur (H.D.) ds. W. Visscher; **Spijkenisse** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Sprang-Capelle** 9.30 en 15.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur (H.D.) ds. G.J.N. Moens; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 uur ds. J.J. Tanis; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; **Vlissingen** 17.00 uur ds. A.E. Brijder; **Waarde** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur stud. W. van Ee; **Werkendam** 13.00 en 19.00 uur ds. H.J. Agteresch en 19.00 uur ds. W.A. Zondag; **Westkapelle** 14.00 uur stud. K.L. Blok en 18.30 uur ds. M. Boersma; **Westzaan** 10.00 en 15.30 uur ds. J. Kroon; **Wierden-Aadorp** 9.30 uur ds. S.W. Janse en 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Yerseke** 9.30 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 uur ds. B. Labee en 15.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 9.30 en 15.00 uur stud. L.J. van den Berge.

DINSDAG 18 NOVEMBER 2025

Lisse 19.45 uur ds. J. Kroon; **Middelburg-Zuid** 19.45 uur ds. M. Boersma; **Oosterland** 19.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Rotterdam-Centrum** 19.45 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen.

WOENSDAG 19 NOVEMBER 2025

Aalburg 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Alphen aan den Rijn** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Beekbergen** 19.30 uur ds. A. Schreuder; **Drachten** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Elspeet** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Gouda** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Hilversum** 19.45 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Kesteren** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Leiderdorp** 19.30 uur ds. P. Mulder; **Nunspeet** 19.30 uur ds. A. Schot; **Oud-Beijerland** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Oude-Tonge** 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Poederloijen**

19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 19.30 uur (voor de GBS) ds. B.J. van Boven; **Rhenen** 19.30 uur ds. F. Mulder; **Rijssen-Zuid** 19.30 uur ds. S.W. Janse; **Rotterdam-Alexanderpolder** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Scherpenzeel** 19.30 uur ds. J. Beens; **Stolwijk** 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 19.30 uur ds. M. Joosse; **Terwolde-De Vecht** 19.30 uur ds. J. Janse; **Wageningen** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Westkapelle** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Zeist** 19.30 uur ds. A.J. de Waard.

DONDERDAG 20 NOVEMBER 2025

Capelle aan den IJssel-West 19.45 uur ds. J.M.D. de Heer; **Kootwijkerbroek** 19.30 uur ds. G. Beens; **Melissant** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. K. Boeder; **Opferdoes** 19.30 uur ds. A. Schot; **Ouddorp** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Slidrecht** 19.30 uur ds. R.T. Michielse; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Tricht-Geldermalsen** 19.30 uur ds. A.A. Brugge; **Westzaan** 19.30 uur ds. G. van Manen.

VRIJDAG 21 NOVEMBER 2025

Barneveld-Centrum 14.00 uur (huw. bev.) ds. E.J. Boudewijn; **Boskoop** 14.30 uur (huw.bev.) ds. P.J. de Raaf; **Krimpen aan den IJssel** 15.00 uur (huw.bev.) ds. J.J. Hoogerbrug.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 16 NOVEMBER 2025

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 9.30 uur; **Amsterdam** (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. S.R. van Klinken; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Als u God tot uw deel wilt hebben, moet u alle andere delen met voeten treden.

- THOMAS BROOKS -

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Vitamine D (Vegan D) van Neolife met D₃ en D₂ voor sterke botten en tanden, soepele spieren. Verhoogt de weerstand.
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

Te huur Veluwe: 2 pers. vak. huis in buitengeb. van Lunteren. Geheel vrij uitzicht. Beschikbaar van november t/m februari. Voor info: 0622276906.

Helpt u Caroline lesgeven?

Juf worden, daar droomt de 7-jarige Caroline van. In gedachten staat ze al voor de klas met een schoolbord vol letters. Maar Caroline is door haar ouders verlaten. Haar 78-jarige overgrootmoeder kan nauwelijks voor haar zorgen. Voor meisjes als Caroline is christelijk onderwijs onmisbaar. Dankzij uw gift krijgen zij onderwijs, horen over de Heere Jezus én hebben een toekomst. Misschien wel als juf...

Uw gift is welkom op
NL74 RABO 0335 3074 50
of via de QR code.

Stéphanos
www.stephanos.nl

Doneer
**4 kinder-
bijbels** voor
€ 25

of sponsor een
kind voor € 25
per maand

ANBI

Kraamzorg in een vertrouwde sfeer

Tevredenheid door kwaliteit,
met behoud van identiteit.

SHG
Kraamzorg

Meer informatie: 0187-48 91 73
Aanmelden: www.shgzorg.nl

Heb jij hart voor het kind?

Wij zoeken collega's:

Adviseur bestuur & management / Onderwijsadviseur

WO/HBO | 24-38 uur | Flexibele werkplek

GZ-psycholoog / Orthopedagoog-generalist

WO | Min. 16 uur p/w | Flexibele werkplek en -tijden

Ambulant hulpverlener

regio Noord (Twente)

HBO | Min. 16 uur p/w | Flexibele werkplek en -tijden

Nog een paar
dagen om te
reageren!

Scan voor
meer info

MONTEUR/ MEUBELMAKER

32-40 uur • Barneveld • 06 46 48 14 92

Bekijk onze vacature

MfN-registermediator nodig?
vanweelden-mediation.nl | 0318-250105

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

ACTIVITEITEN

Ouders in de spotlights; een hoogbegaafd kind, wat doet dat met jou?

Voor ouders van (vermoedelijk) hoogbegaafde kinderen en jongeren
Woensdag 19 november – 19.45 uur | H.I. Ambacht | Willemien Vogel

Zorgen voor de ander en zorgen voor jezelf

Voor vrouwen die getrouwd zijn met een man met (een vermoeden van) autisme
Donderdag 20 november – 09.30 uur | Lisse | Elma Mulder

Veranderingen in het denken in het brein

Voor mantelzorgers van mensen met de ziekte van Parkinson
Donderdag 20 november – 19.30 uur | Woerden | Eunice Kasse

Mijn plaats in de kerkelijke gemeente

Voor volwassenen met een visuele beperking en hun partner én voor (ouders van) kinderen met een visuele beperking
Zaterdag 22 november – 10.00 uur | Geldermalsen | stud. A.M.C. Westeneng

(Ver)hoort God mijn gebed?

Voor mensen met een lichamelijke beperking en hun familieleden
Zaterdag 22 november – 12.30 uur | Middelburg | ds. A.E. Brijder

Feestdagen – niet altijd een feest als je autisme hebt

Voor jongeren tussen de 16 en 25 jaar met autisme en een (boven)gemiddelde intelligentie
Zaterdag 6 december – 10.30 uur | Woerden

Helpende Hands adviseert en ondersteunt mensen met een beperking en hun naasten in hun zoektocht naar zorg of ondersteuning die aansluit op de hulpvraag. Wat kunnen we voor jou betekenen?

Voor meer informatie en aanmelden:
0348 48 99 70 • info@helpendehanden.nl
www.helpendehanden.nl

Vergaderen op een sfeervolle en rustige locatie nabij Rotterdam? Welkom in **De Veldschuur!**
Vraag vrijblijvend een offerte aan via info@develdschuur.com of bel 06 2205 0396.

Boekhandel De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 162 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Gevraagd bij oudere dame of bij ouder echtpaar voor **tijdelijk kost en inwoning** tegenover huish. taken en gezelschap of eventueel ergens naar toe rijden.
Tel. 06-51837148

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op [wiltraamdecoratie.nl](http://www.wiltraamdecoratie.nl)

WIL JIJ OOK BREKEN MET JE VERSLAVING?

safety for addicts

Wacht niet langer!

Er is hulp voor jou en jouw naaste(n).
Met oog en hart voor identiteit.

085 – 06 01 964

www.addisa.nl

Kom werken in de reformatische zorg

Draag bij aan het werk van De Schutse!

Kom werken in een van deze openstaande functies:

- Kinderfysiotherapeut Kesteren
- Teamleider jeugd Achterberg
- (Persoonlijk) begeleider Kesteren
- Jeugd- en Gezinsprofessional Gelderland, Zuid-Holland, Zeeland
- Begeleider Nachtdienst Kesteren

Wil je meer informatie of solliciteren? Neem contact op met Mirjam via werkenbij@deschutse.nl of 06-39 36 75 89.

De Schutse
zorg wilt er echt bij zijn!

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

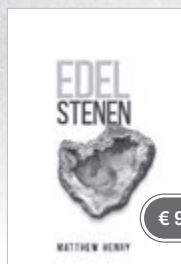

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Groei mee met Hoeflon in Barneveld!

Als **Meewerkend Voorman** geef je leiding op de werkvloer en bouw je mee aan onze minihijskranen. Als **HR-adviseur** help je ons team verder groeien met jouw kennis van mensen en organisatie. Nieuwsgierig? Kijk op werkenbijhoeflon.com of bel 06 57925660 of mail hmr@hoeflon.com

Nieuwe uitgaven

€ 9,50

Matthew Henry

Edelstenen

Dit boekje bevat korte, krachtige uitspraken van Matthew Henry over bijbelse onderwerpen als: geloof, geluk, hoop, bidden en danken.

paperback | 33133534
168 blz. | € 9,50

€ 19,90

Ds. A. Moerkerken

Verlossing voor overtreders

Twaalf overdenkingen over Richteren. Tegenover de voortdurende overtrekking van Israël staat de blijvende trouw van Jehova. De Heere brengt Zijn volk verlossing.
gebonden | 33133787
222 blz. | € 19,90

€ 17,90

Ds. P.J. de Raaf

Een geopende deur

De Dordtse Leerregels over de verkiezing. De auteur zoekt vanuit het Woord antwoorden op vragen over de verkiezing. Met gespreksvragen. Uitgave i.s.m. de Jeugdbond.
gebonden | 33133732
174 blz. | € 17,90

€ 24,90

Ds. P. Mulder

Volkomen betaald

Dagboek bij de Catechismus. Dit dagboek is geschreven met de tekst van de Heidelbergse Catechismus als leidraad.

gebonden | 33133565
376 blz. | € 24,90

€ 11,90

Peter Dirksen

Veilig!

Echt gebeurde verhalen voor kinderen. Twaalf verhalen uit het verleden en het heden. In elk verhaal klinkt de hulp en bescherming van de Heere door.
paperback | 33133725
110 blz. | € 11,90

€ 14,50

B. Hooghwerff

Lammeren in Zijn armen

Verhalen uit het leven van Gods kinderen. In tien waar gebeurde verhalen kun je lezen hoe goed de Heere zorgt voor Zijn kinderen.
gebonden | 33133510
66 blz. | € 14,50

Elzenkade 6 | 3992 AC Houten
030 63 73 434 | www.hertog.nl

Den Hertog uitgeverij

**Praktijk
den Uijl**

♥ **HULPVERLENING**

♥ **COACHING**

♥ **TRAINING**

♥ **TOERUSTING**

Nieuwerkerk aan den IJssel | Lunteren | Yerseke

T 06 34 13 30 13 E info@praktijkdenuijl.nl

I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal (gedeeltelijk) vergoed door ziektekostenverzekeraars

begrafenisverzorging

Wij verzorgen alléén begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar én beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
T 0548 540 053

Regio Veluwe en omliggende gebieden
T 0577 401 689

Vertrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

Begrafenisonderneming

sinds 1982

de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar én beschikbaar

Waardenburg	0418 - 652 039
Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 6412 740
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838
Barendrecht	0180 - 628 908

Wij verzorgen geen crematies

info@begrafenisondernemingdejongh.nl | www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Vast
in een
Pornoverslaving?

Mediorah helpt je weer grip te krijgen
zet de eerste stap naar herstel en
neem contact op!

www.mediorah.nl

Op vakantie naar Canada? Kijk op
www.CanadianHolidayRentals.ca voor
accommodaties en autoverhuur

Vrouw (32) zoekt woonruimte te huur,
omg. Veenendaal/Rhenen.
Uiterlijk per feb. Tel: 0631223577

Met spoed **woonruimte/kamer gezocht.**
Vrouw alleen werkend. Bij voorkeur omg.
Moerkapelle/Ede. 0615468452

BOEKHANDEL
VAN DER BOOM
Voorstraat 41
3245 BG Sommelsdijk
Tel.: 0187 482614
www.boekhandelvanderboom.nl

Je hoofd nooit stil?
Vast in angst, stress en onrust?
Doorbreek die cirkel en ervaar rust!

Gratis online workshop
'Weg met je onrust!'
19 november | 19.30 uur
Jouw eerste stap naar
rust en ontspanning!

www.stressenonrustdebaas.nl
tel. 06-25081102

**Ontmoeten we u tijdens onze
Zendingsmiddag?**

Zaterdag 22 november, 13.30-17.00 uur,
Gomarus Scholengem., Gorinchem
Programma: Gastspreker uit Spanje,
Kinderprogramma, Minimarkt
Van harte welkom! www.sez.st

Veilig internet kiest u voor uzelf en uw gezin.

Internet biedt veel, maar niet alles is goed voor ons gezin. Als ouder draagt u verantwoordelijkheid voor wat er binnenkomt in huis. Ook online.

Kliksafe helpt u die zorg op een betrouwbare manier invullen.

Met veilig, gefilterd internet houdt u ongepaste inhoud buiten de deur en bewaart u de rust in uw gezin.

**Kliksafe - Iedereen veilig online,
persoonlijk dichtbij.**

kliksafe.nl →

kliksafe

Waardevolle wintermomenten

gezinsgids

3 MAANDEN
INCLUSIEF HET
**WINTER
NUMMER**

l.w. € 12,95

€ **24,95**

W gezinsgids.nl/abonnementen
M info@gezinsgids.nl ■ 0302303500
Dit abonnement stopt automatisch.

gezinsgids

**Gezocht: sociale huurwoning met
3 slaapkamers in Houten e.o.**
Heeft of weet u iets? Dan horen wij
graag van u: 06-30887948.

**Te koop: vrijstaande woning met
werkplaats en tuin. Driehoek 3,
IJzendoorn, Neder-Betuwe.**
Zie Funda. Tel. 06-22600529

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel **0180 - 426955**

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen
en Apeldoorn

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38
vanstaverenbegravenisverzorging.nl

lourens.

Voor maatwerk in

- zonwering
- kasten
- raambekleding
- vloeren
- traprenovatie

www.lourens.nu • 035-2121000

VERANTWOORD ONLINE?

- ▶ gefilterd internet
- ▶ filter met weekplanner
- ▶ glasvezel en dsl
- ▶ vaste telefoon
- ▶ gratis emailmigratie

fiberlinq.nl

0166-760005

JOH.DEHEER

toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

**HEEREN
VAN
OPHEUSDEN**

AMBTSKLEDING

MAATKOSTUUMS

TROUWKOSTUUMS

GELEGENHEIDSKLEDING

AFSPRAAK MAKEN?

We bieden de mogelijkheid voor een afspraak in de avonduren of voor bezoek bij u aan huis.

HEERENVANOPHEUSDEN.NL | 0488 42 96 90 | INFO@HEERENVANOPHEUSDEN.NL

BURGEMEESTER LODDERSTRAAT 38 | 4043 KM | OPHEUSDEN

Welcura

Unieke begeleiding bij autisme

Wij begeleiden kinderen, jongeren en volwassenen met autisme, en hun netwerk. Thuis of op de woonlocaties. We werken vanuit een reformatische levensovertuiging, met oog voor identiteit en vertrouwen in groei.

Er zijn weer appartementen op onze woonlocatie Baernehof in Barendrecht beschikbaar voor begeleid wonen. Informeer naar de mogelijkheden!

Meer weten?
Kijk op welcura.nl of
neem contact op via
info@welcura.nl

Ruimte
om te
leven.

M

De Mauritsshof

Open huis

Kom kennismaken met De Mauritsshof: een kleinschalig wooncomplex in Dordrecht, met 43 comfortabele appartementen en een warme, vertrouwde sfeer. Gelegen op loopafstand van het stadscentrum, parken en het station, biedt De Mauritsshof een unieke combinatie van zelfstandigheid en zorg op maat. Bewoners genieten van zelfstandigheid met mogelijkheid tot thuiszorg, gezamenlijke koffieochtenden en wekelijkse activiteiten.

Interesse in een woning of nieuwsgierig? Van harte welkom!

Welkom!

D.V. dinsdag 18 november 19.30 - 21.30 uur
en

D.V. zaterdag 22 november 10.00 - 14.00 uur

Weizigtweg 10, Dordrecht

Nieuw!

Bij ons verschijnen:

Ds. J. de Kok: **Filippus de evangelist**
6 preken € 14,90

W. Visser: **De man die ellende
gezien heeft, klaagliederen
van Jeremia** € 16,90.

W. Visser: **Door U, door U alleen!,
uit het leven van ds. G. van de
Breevaart** speciaal geschreven voor
kinderen € 12,50

Ds. D.W. Tuinier: **Uitnemend lief!
Goudkorrels uit het avondmaals-
formulier** € 4,95

Ds. D.W. Tuinier: **Wonen in Gods huis,
Psalm 84** € 4,75

Bovenstaande boeken zijn ook
leverbaar via uw boekhandel.

**Drukkerij &
Boekhandel Van Velzen**

Zuidweg 19 - Krabbendijke
Dorpsstraat 83 - Krabbendijke
Tel. 0113 - 501402 / 506173

www.velzenbv.nl - ljmeeuwsen@velzenbv.nl

Adviseur Informatievoorziening | BI

Speel jij een sleutelrol bij BI-oplossingen? Als adviseur informatievoorziening ben je de drijvende kracht achter het beheren en doorontwikkelen van onze BI-omgeving. Jij weet waar de collega's in het werkveld behoefte aan hebben en adviseert hen actief over de mogelijkheden.

goed dat
je er bent

Meer informatie? Neem contact op met Willem via 06 15 33 77 01 of wdewolf@adullam.nu of kijk op adullam.nu/vacatures

Adullam
leren | wonen | werken

KRINGLOOP Waardevol

Vrijwilligers gezocht bij Kringloop Waardevol - Barneveld!

Door de groei van onze activiteiten zijn wij op zoek naar nieuwe vrijwilligers voor verschillende werkzaamheden en afdelingen binnen Kringloop Waardevol.

Samen geven we gebruikte spullen een tweede leven en ondersteunen we het zendingswerk van ZGG.

Wilt u uw tijd en talenten inzetten in een plezierige, betrokken groep vrijwilligers? Dan bent u bij ons van harte welkom!

Er is plaats voor iedereen die graag meedenkt en meewerkt - of dat nu in de winkel, het magazijn, bij het sorteren of het ophalen van goederen is.

Wij nodigen u van harte uit om te reageren per mail:
info@kringloopwaardevol.nl

Ervaar rust tussen de Scheldes in Zeeland!
B&B De Bakkeet | Kijk voor beschikbaarheid op www.zeeuwsoefje.nl
Of neem contact op via 0621833003

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: J. van 't Hul, W.G. Hulsman,
ds. G.W.S. Mulder
Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

**Advertenties en familieberichten
aan Verloop, Alblasserdam:**
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,95 per mm.
Familieberichten € 0,50 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Mensen met een leesbeperking kunnen door
middel van een abonnement van de Christelijke
Bibliotheek voor blinden en slechtzienden
(cbb.nl) wekelijks De Saambinder lezen.

75

Dagelijks danken

Kunnen tieners zalig worden, gebeurt dat nog? Hoe gaat dat dan? Lees de bekering van Andrew Gray, een jongen van een jaar of 13. Wonderlijk eenvoudig.

Een dominee in de gevangenis

Ds. Ledeboer terug naar Benthuisen

'O dokter, gaat u alstublieft zo snel mogelijk met mij mee!' vraagt Van den Bosch twee dagen later, terwijl hij de arts smekend aankijkt. 'Het gaat niet goed met ds. Ledeboer!' De dokter pakt vlug z'n tas en enkele tellen later zijn al onderweg. 'Dus de dominee heeft al eerder bloedspuwingen gehad?' informeert de arts. 'Ja, dokter, dinsdag ook, maar nu is het veel erger!' zegt Van den Bosch hevig verontrust. Zo snel ze kunnen rijden ze terug naar huis. Als de dokter de ziekenkamer binnenkomt, krijgt hij een somber voor gevoel. Zoals die man eruitziet! Dat kan niet lang meer duren! Nadat hij ds. Ledeboer onderzocht heeft, zegt hij eerlijk dat hij het ergste vreest. Het is nu niet alleen een bloedspuwing, maar de dominee heeft nu ook een stukje long opgehoest. Rustig fluistert ds. Ledeboer: 'Dokter, wat de Heere doet... is goed; de Heere geeft mij nog niet... het duizendste deel van wat ik verdiend heb.' Vermoeid zakt hij terug in de kussens. Diepbedroefd brengt Van den Bosch de dokter naar de voordeur. Zal dit het einde worden van zijn geliefde vriend?

De andere dag staat er voor het huis van diaken Van den Bosch in Loenen een grote groep mensen. Ze zijn intens verdrietig. Zojuist hebben ze afscheid genomen van ds. Ledeboer.

'O, Anna', snikt vrouw Fransen, 'Kon hij hier maar blijven. Het is toch veel te veel, om op een matras naar Benthuisen vervoerd te worden. Het zal z'n einde nog worden.'

'Stt, buurvrouw', kalmeert Gijsje, 'Ook zijn tijden zijn in Gods hand. Het gaat nu iets beter, de dokter heeft toestemming gegeven en de dominee wil het zelf, dus dan moeten wij zwijgen. Laten we denken aan zijn laatste woorden... Wat heeft hij ons ernstig gewaarschuwd!'

Overmand door verdriet snikt Anna: 'Nooit zal ik vergeten hoe hij zegenend afscheid van ons heeft genomen en hoe hij nog met ons heeft gebeden.' Zodra de voordeur opengaat, gaan allen eerbiedig opzij. ♦

Zijn vader, William Gray, was een rijke landheer in Edinburgh. Ze woonden in een luxueus huis en hadden gezegd alles. Alles? Vader William wist dat aardse schatten hoogstens schijn geluk geven. Naast de voordeur graveerde hij in de gevel: 'Feare the Lord and depart from evill'. Vrees de HEERE, en wijk van het kwade (Spr. 3:7).

Andrew zag eens in de winkelstraat een bedelaar zitten. In een vuile hoed konden voorbijgangers muntjes gooien. Elke dag trok hij de aandacht van Andrew. Wie is die schooier, waar overnacht hij, zijn die paar duitjes genoeg om te overleven? Hoe voelt het om bedelaar te zijn? Andrew volgde hem op afstand. Toen hij buiten de stad een grot binnensloop, bleef Andrew bij de ingang luisteren. Hoor, de bedelaar begon God ootmoedig te danken voor Zijn goedertierenheid die hij overdag ervaren had. De bedeldag eindigde in dankdag! Andrews eigen hart, diep onder de indruk, werd geraakt en verbroken. Zijn eigen óndankbaarheid werd zonde voor God. De ogen waren opengestaan voor het echte geluk van Gods bedelaars.

Andrew Grays bekering begon toen hij tiener was.

Als 20-jarige werd hij predikant in Glasgow. De jonge dominee preekte ook, uit eigen ervaring, over ootmoedige bedelaars. 'Ze klagen niet over hun kruis, maar zingen in de nacht van beproeving dat lied: het zijn Gods goedertierenheden dat wij niet vernield zijn.' Na twee jaar stierf Andrew Gray en begon voor hem de eeuwige dankdag in Gods heerlijkheid.

► Geboortehuis van Andrew Gray in Edinburgh.

Het is nog steeds de wet in Gods Koninkrijk: armen worden met goederen vervuld, maar rijken ledig weggezonden. Ook Schotse en Nederlandse tieners. Daarom de dringende oproep: Vrees de HEERE, en wijk van het kwade. Zijt met de ootmoedigheid bekleed. ♦

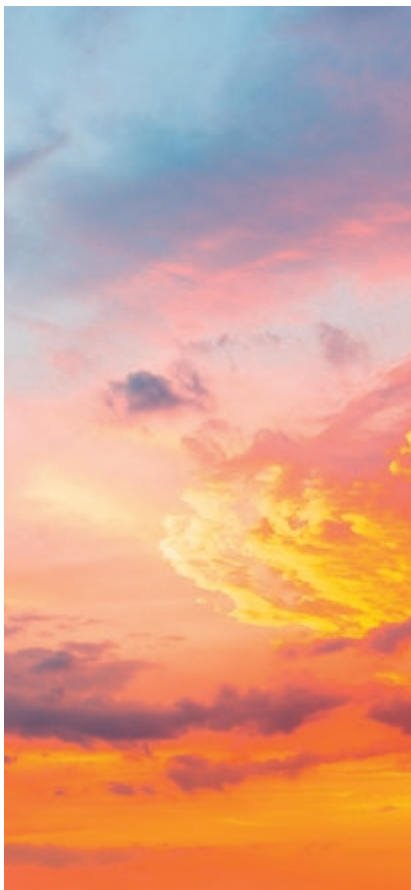
Leestip: Spreuken 3

Vraag ^{en} antwoord

door
ds. **Labee**

Ziende de Onzienlijke

*Wat is de betekenis
van de uitdrukking:
'Ziende de Onzienlijke'?*

Geopende ogen

De vraagsteller schreef dat sommige uitdrukkingen (waaronder deze) verwarring geven. Nu moeten we eerlijk schrijven dat het geen eenvoudige uitdrukking is maar wel een Bijbelse! We lezen deze (één keer) in de Heilige Schrift, in Hebreeën 11 vers 27: 'Door het geloof heeft hij Egypte verlaten, niet vreemde den toorn des konings; want hij hield zich vast, als ziende den Onzienlijke'. In eenvoudige woorden wil de uitdrukking zeggen: Mozes heeft door het geloof gezien op God, de Onzienlijke. Het gaat dan om deze geloofsgestalte: 'ik vertrouw op God, ik zal niet vrezen; wat zou mij vlees doen?' (Ps. 56:5b). Of zoals we lezen: 'De HEERE is bij mij, ik zal niet vrezen; wat zal mij een mens doen?' (Ps. 118:6). De eeuwige God is een Geest en onzienlijk. Op meerdere plaatsen lezen we dat letterlijk. We denken aan de woorden: '...de zalige en alleen machtige Heere, de Koning der koningen en Heere der heren, Die alleen onsterfelijkheid heeft en een ontoegankelijk licht bewoont, Denwelken geen mens gezien heeft, noch zien kan' (1 Tim. 6:15b, 16a). Misschien is het toelichten van het tekstverband van de uitdrukking dienstig. De apostel is in hoofdstuk 11 aan de Hebreeën of Joden de 'eigenschappen en werkingen' van het ware geloof aan het beschrijven met voorbeelden van Oudtestamentische gelovigen. In vers 23 tot en met 29 lezen we over Mozes. Als jongeman aan het hof van Farao heeft hij veel gezien: de rijkdom, eer en schatten van het vorstenhuis. De mogelijkheid om als 'adoptiezoon' van Farao's dochter aanspraak te maken op een kroon. Maar hij zag meer: 'Verkiende liever met het volk Gods kwalijk behandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben; achtende de versmaadheid van Christus meerderen rijkdom te zijn dan de schatten in Egypte; want hij zag op de

vergelding des loons'.

In de woestijn, dicht bij Horeb, zag Mozes een zichtbaar bewijs van Gods tegenwoordigheid 'in een vlam des vuurs'. Indrukwekkend was de openbaring van de Engel des HEEREN bij het braambos. Na zijn roeping en zending lezen we vanuit de Hebreeënbrief van dit 'zien' van het ware geloof. Mozes zag door het geloof niet op de strijd-wagens en soldaten van Farao (die zeker maatregelen zou nemen na de uittocht) want 'hij hield zich vast, als ziende den Onzienlijke'. Kanttekening 67 leert ons over dat 'vasthouden': 'Namelijk aan Gods bevel, zonder door enige vrees daarvan te wijken. Of: hij was kloekmoedig, standvastig'.

Gelovige gang

Het zal de lezer duidelijk zijn dat deze uitdrukking 'Ziende de Onzienlijke' wijst op het ware geloof. Daarmee zijn we eigenlijk weer bij het eerste vers van hoofdstuk 11 van de Hebreeënbrief: 'Het geloof nu is een vaste grond der dingen die men hoopt, en een bewijs der zaken die men niet ziet'. Door dat geloof heeft Mozes met het miljoenenvolk Egypte verlaten, 'niet vreemde den toorn des konings'. Calvijn (1509-1564) schrijft daar in zijn Bijbelcommentaar mooie dingen over: 'Hieruit leren wij, dat de rechte aard des geloofs is: God altijd voor ogen hebben'. Ten tweede, dat het geloof hoger en verborgener dingen in God ziet, dan wat onze zinnen kunnen begrijpen. Ten derde, dat alleen het aanschouwen Gods genoegzaam is om onze zwakheid te verbeteren en maken dat wij harder worden dan stenen tegen alle aanvechtingen des duivels'. Lezer(es), kent u dit 'zien'? Ziet u vooral nog om u heen of naar uzelf? Of mag u ook opzien en iets kennen van dat wonderlijke 'zien van de Onzienlijke'? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.